

Gunilla Rydstedt smittades genom en blodtransfusion när hon tågloffade i Frankrike 1983. I dag är hon glad över att hon ville bli blodgivare så att infektionen upptäcktes.

Bild: Ann-Catrin Emanuelsson

Gunilla ville bli blodgivare – upptäckte hepatit C i blodet

Lokalföreningen Hepatit C betydde allt när Gunilla Rydstedt tjugo år efter en blodtransfusion fick diagnosen. I dag är hon tacksam över alla nya människor hon lärt känna. Inte heller erfarenheten av utanförskap har varit förgäves.

– Jag ville bli blodgivare. Jag tränade och sprang maraton. Så visade det sig att jag bar på ett virus som kunde orsaka allvarliga leverskador. Jag fick en chock. Det tog ett tag att ta in beskedet. Men vilshenheten minskade med andra i samma situation, säger Gunilla Rydstedt när Lokalföreningen Hepatit C bjuder på buffé vid Nya Varvet.

Stämningen är uppsluppen och medlemmarna firar att antologin baserad på deras berättelser är klar. Gunilla minns när hon gick iväg till Danmarksterminalen ett par år in på det nya årtusendet för att träffa de andra i föreningen för första gången.

– Jag visste inte hur jag skulle känna igen dem. Jag funderade på om det syntes utanpå att man var smittad. Så fick jag syn på en grupp människor i olika åldrar, som tjattrade och skrattade och jag insåg att det var dem jag skulle träffa.

Hon jämför med andra

Fakta: Hepatit C

Hepatit C orsakas av ett virus som överförs när smittat blod kommer in i blodet. Numera sprids det främst bland intravenösa missbrukare. För 1992 spreds det även via blodtransfusioner och sticksador. I Sverige bär ungefär 40 000 på infektionen och enligt WHO är 150 miljoner i världen smittade. Symptomen är oftast milda och sjukdomen utvecklas långsamt. Hos en del självläker den medan andra utvecklar kronisk hepatit C. Sedan några år finns läkemedel med få biverkningar. 2020 belönades forskarna som identifierade viruset med Nobelpriset.

bokcirklar och konstföreningar. Där har det oftast varit samma sorts människor men här fanns en härlig blandning med olika bakgrund. I föreningen kunde hon

Fakta: Gunilla Rydstedt

Ålder: 66 år
Bor: Nilssonsberg i Göteborg
Yrke: pensionär och timanställd stödpedagog på Norra Ågatans Serviceboende
Familj: make, två barn och barnbarn
Intressen: träning, traillopning och litteratur

ny kunskap och dela med sig av sina upplevelser och tillsammans med de andra blicka framåt.

Gunilla smittades genom en blodtransfusion när hon tågloffade i Frankrike 1983. 1989 kunde forskare isolera viruset och först 1992 började allt blod i Sverige testas för hepatit C. I dag är hon glad över att hon ville bli blodgivare så att infektionen upptäcktes.

– I föreningen pratar vi väldigt sällan om hur vi

är att se personen bakom diagnosen. För mig är det en ynnest att ha fått lära känna människor som jag annars inte skulle ha gjort.

Efter tio år valde Gunilla att genomgå en äldre och tyngre läkemedelsbehandling. Många pratade om att det snart skulle komma nya läkemedel utan biverkningar men hon vågade inte vara för gammal när den dagen kom. Idag är hon friskförklarad och har återupptagit löpträningen.

Genom olika undersökningar vet Gunilla att hon har ärrbildningar på levern men egentligen har hon alltid känt sig frisk. När hon fick reda på att hon var smittad slängde hon sig på datorn och googlade på hepatit C. Där stod att symptomen är milda men att risken finns att infektionen leder till levercirros efter tjugo år. Då hade det gått nitton år sedan blodtransfusionen i Frankrike. Vetskapen om att hon bar på ett virus som kunde orsaka svåra leverskador frestade på psykiskt.

Oron över att ha smittat andra är något som gnager hos dem som bär på en blodsmitta. Lättnaden var stor när Gunilla fick reda på att hennes barn inte hade smittats under förlossningen.

registrerad som en smittsam person även om man självklart följer smittskyddslagen. Min tandläkare sedan många år blev nervös när jag berättade att jag hade hepatit C. Det var en ny erfarenhet att ringa runt och fråga andra tandläkare om de kunde tänka sig att ta emot en patient med virus i blodet.

Gunilla tycker att det härliga med boken är att berättelserna visar att situationen vänts till det bättre, även för dem som haft en tuff start i livet. Boken fungerar som ett slags bokslut. Tillsammans hanterade de symptomen och riskerna med viruset fram tills de nya läkemedlen kom.

– Det är skrämmande få som vill berätta att de bär på en blodsmitta. Allra känsligast är det kanske för dem som har haft ett missbruk, kanske har man skamkänslor och vill inte bli påmind om sitt tidigare liv.

Hon minns även en tidigare kollega som emellanåt betedde sig underligt innan hon vågade berätta att hon hade hiv. För Gunilla var det en självklarhet att dela med sig av sina erfarenheter, till och med ha sin bild på bokens framsida.

Ann-Catrin Emanuelsson